УДК 342.9
Купін А.П.[1], Ніколаєнко Ю.В.[2]
[1] доц. НУ «Запорізька політехніка»
[2] студ. гр. Ю-313 НУ «Запорізька політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ ДРІБНОГО ХУЛІГАНСТВА В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРАВІ

Дрібне хуліганство є одним з поширених правопорушень, яке регулюється в рамках адміністративного права. Хоча його правова кваліфікація здається на перший погляд не складною, оскільки йдеться про порушення громадського порядку, насправді вона має свої особливості та вимагає детального аналізу. Згідно з положеннями Кодексу України про адміністративні правопорушення (КпАП), дрібне хуліганство визначається як порушення громадського порядку, вчинене з неповаги до суспільства, що виявляється в агресивних або непристойних діях. Однак, хоча це правопорушення не призводить до серйозних наслідків, його кваліфікація передбачає особливий підхід до встановлення обставин і визначення відповідальності.

Кваліфікація дрібного хуліганства в адміністративному праві є важливою для забезпечення належного правопорядку і захисту громадян від порушень їхніх прав і свобод. Однією з основних особливостей цієї кваліфікації є те, що для віднесення діяння до дрібного хуліганства не обов'язково має бути завдано матеріальних чи фізичних збитків. Йдеться саме про порушення соціальних норм поведінки, що проявляються в публічному просторі. Визначення того, що саме є порушенням громадського порядку, є суб'єктивним і залежить від конкретних обставин кожного випадку.

Однією з основних ознак, які використовуються при кваліфікації дрібного хуліганства, є оцінка поведінки правопорушника, яка повинна порушувати громадський порядок або соціальні норми. Тобто не кожен прояв агресії чи нецензурної лексики є підставою для кваліфікації правопорушення як дрібного хуліганства. Потрібно, щоб вчинене діяння мало явну суспільну небезпеку та створювало потенційну загрозу для інших громадян. У більшості випадків дрібне хуліганство пов'язане з поведінкою в публічних місцях, таких як вулиці, парки, громадський транспорт, кафе або інші місця скупчення людей. Вчинення порушення в приватних місцях, без очевидного порушення норм соціальної поведінки, як правило, не підпадає під кваліфікацію дрібного хуліганства.

Ще однією особливістю кваліфікації дрібного хуліганства є обов'язкове визначення мотиву правопорушення. Кваліфікація діяння як дрібного хуліганства передбачає, що воно має бути вчинене з неповаги до суспільства.

Це означає, що для визнання діяння дрібним хуліганством важливо з'ясувати, чи було воно спричинене внутрішнім переконанням правопорушника в тому, що його поведінка є нормальною або прийнятною в суспільстві, чи ж особа свідомо ігнорувала загальні моральні й правові норми. При цьому важливою ознакою є те, що агресія чи неприязнь не повинні бути спрямовані безпосередньо на конкретну особу, а виражатися в загальному порушенні громадського порядку.

Однією з важливих складових кваліфікації є наявність причинного зв'язку між дією і порушенням. У випадку дрібного хуліганства потрібно, щоб саме поведінка особи призвела до порушення громадського порядку або створила загрозу для інших осіб. Це може бути, наприклад, агресивна поведінка, що створює небезпеку для оточуючих, або вираження нецензурних слів чи жестів, що принижують людську гідність або завдають моральної шкоди. Саме ця обставина дозволяє відрізняти дрібне хуліганство від інших правопорушень, таких як порушення тиші або адміністративне правопорушення, пов'язане з алкогольною залежністю, що також можуть призвести до правових наслідків, але не мають характеру порушення громадського порядку. Також важливо зазначити, що дрібне хуліганство як правопорушення не передбачає серйозних наслідків або тяжкої шкоди, однак його кваліфікація як адміністративного правопорушення не зменшує його значення. Це правопорушення часто є відображенням моральних проблем у суспільстві, а тому воно потребує чіткої правової реакції. Кваліфікація цього діяння як адміністративного порушення дозволяє вживати заходів для відновлення громадського порядку, навіть коли порушення не призвело до значних матеріальних або фізичних наслідків. Адміністративне покарання може включати штраф, арешт або попередження, що є важливим для попередження подібних правопорушень у майбутньому. Дрібне хуліганство характеризується особливою формою, що дозволяє легко відрізняти його від інших правопорушень. Воно передбачає низьку ступінь суспільної небезпеки, але має великий вплив на соціальний порядок і моральні норми суспільства.

З одного боку, це правопорушення не є тяжким злочином і не веде до серйозних юридичних наслідків, однак його кваліфікація як адміністративного правопорушення дозволяє утримувати певний рівень дисципліни і запобігати зростанню соціальної напруги в громадських місцях. Особливістю кваліфікації дрібного хуліганства є також те, що воно часто пов'язане з певним контекстом, в якому вчиняються протиправні дії. Це може бути вчинено під час публічних заходів, спортивних матчів, масових святкувань або в інших ситуаціях, коли великі групи людей знаходяться в одному місці і можуть бути безпосередньо свідками або учасниками правопорушення. Важливим моментом є також те, що кваліфікація цього діяння може залежати від того, чи була особа в стані алкогольного чи

наркотичного сп’яніння, що може посилювати відповідальність, але не змінює саму сутність правопорушення.

З огляду на вищезазначене, кваліфікація дрібного хуліганства в адміністративному праві є багатогранним процесом, що вимагає ретельного оцінювання як об’єктивних, так і суб’єктивних ознак правопорушення. Адміністративне право, яке регулює ці відносини, сприяє підтримці громадського порядку і створює умови для належної правової оцінки поведінки осіб, які порушують соціальні норми. Водночас, важливо пам’ятати, що навіть такі правопорушення, як дрібне хуліганство, можуть мати серйозні соціальні наслідки, тому їхнє ефективне правове регулювання має велике значення для нормального функціонування суспільства.